

LÄNSSTYRELSEN
ÄLVSBORGS LÄN
Planeringsavdelningen
Naturvårdsenh

BESLUT
1986-04-21
Rek + mb

11.1211-86-86
60-205

Enligt sändlista

BILDANDE AV NATURRESERVATET SKARSDALEN

Data om naturreservatet

Benämning:	Skarsdalen
Kommun:	Bengtsfors
Socken:	Ärtemark
Läge:	6 km norr om Bengtsfors (jfr bilaga 1)
Kartor:	Topografisk 10 B SO. Ekonomiska 10B 1i: 10B 1j (=10 118; 10 119)
Fastigheter och ägare:	Se bifogad förteckning (bilaga 4)
Gränser:	Se bifogad beslutskarta (bilaga 2)
Areal:	Ca 55 ha
Naturtyp:	Bergbranter och skogsbevuxen dalgång
Naturvårdsförvaltare:	Stiftelsen för Västsvenska Fritidsområden
Ändamål:	Att säkerställa ett område som på grund av den storslagna landskapsbilden och vildmarkskaraktären är av stort värde för det rörliga friluftslivet och på grund av brantområdenas och gammelskogens intressanta växt- och djurliv likaledes är av stort värde för den vetenskapliga naturvården.

Grund för beslutet

Öster om sjön Lelången reser sig branta bergväggar. Terrängen kulminerar med Egersknatten, 262 meter över havet och 168 meter över Lelången. Toppen är en vida bekant utsiktspunkt. Slutningen mot Lelången utgörs delvis av otillgängliga tvärbranter, sönderstyckade av raviner och dalgångar med granskog. Den mäktigaste av dessa dalgångar är Skarsdalen, på vars nordsida Skarsdalsbergets lodräta branter bidrar till den imponerande landskapsbilden.

Dessa naturscenerier är mycket uppskattade av såväl lokalbefolkningen som de turistströmmar som trafikerar denna del av Dalslands kanals sjösystem. Från sjöstranden leder en brant stig längs dalbottnen genom det vildmarksbetonade landskapet upp till den idylliskt belägna Skarsdalstjärnen. Via en kortare stig kommer man upp till den i trakten kända Skarsdalsgrottan. Nedom stupen har här stora mängder talusmaterial ansamlats och vid hammaren förekommer mäktiga överhäng och håligheter.

Granskogen i Skarsdalen är flerstädes gammal och grov och i dalens lägre delar tydligt ängsartad med inslag av lövträd, hassel och skogstry. Närmare branterna finns också stort inslag av lövträd, främst asp, björk, ek och lind. I buskskiktet finner man där ställvis oxbär och berberis.

Floran i dalgången innehåller åtskilliga mer krävande och mindre vanliga arter såsom vippärt, backvicker och underviol. Under de senaste åren har även skogsfrun kunnat ses här. I mer exponerade brantpartier förekommer en intressant flora med t ex hällebräcka, vit fettnopp, bergjohannesört och murruta. Skaradalen hyser en rik och varierande kryptogamflora. På sippertytor och klipphyllor med vittringsjord förekommer en rad kalkkrävande arter. Växtsamhällena på de fuktiga lodytorna vid hammaren är beroende av kontinuerlig skuggning från den lövskog som växer här. Helt andra växtsamhällen uppträder i de exponerade delarna av branterna. Till gammelskogen i dalgången hör ett rikt djurliv med t ex nötkråka och järpe. Skardalsberget var Dalalands sista häckningsplats för pilgrimsfalk, och även berguv fanns bofast här i sen tid.

Området ingår i riksintresset Dalslands kanals sjösystem. I den markanvändningsplan som DANO utarbetat ingår området i promenad- och motionsområde för Bengtsfors.

Syftet med naturreservatet skall vara att bevara den storslagna landskapsbilden och vildmarkskaraktären samt att bibehålla områdets karakteristiska och rika växt- och djurliv genom att bevara miljöerna i området opåverkade, Syftet är även att hålla området tillgängligt för extensivt friluftslivsutnyttjande

Ärendets handläggning

År 1977 aktualiserades en skogsavverkning i delar av Skarsdalen. På initiativ av Skogsdalskretsen av Svenska Naturskyddsföreningen hölls samma år ett informationsmöte med bl a berörda markägare, varvid olika möjligheter att skydda området diskuterades. I september året därpå beslutade Stiftelsen för Västsvenska Fritidsområden att bidra ekonomiskt till ett säkerställande Under de närmast följande åren utfördes skogsvärderingar och en fördjupad naturinventering. Större delen av området har därefter förvärvats av nämnda stiftelse. Av 21 skiften innehåller numera 18 av stiftelsen; i fråga om ytterligare två pågår förhandlingar om försäljning till stiftelsen, men överenskommelse om köpeskilling har ej ännu kunnat nås.

Berörda markägare har ställt sig positiva till reservatsbildning. Bengtsfors kommun liksom statens naturvårdsverk har tillstyrkt. Yttranden har i övrigt inkommit från bl a skogsvårdsstyrelsen och lantbruksnämnden som ej framfört någon erinran i ärendet.

**MED STÖD AV 7 NATURVÅRDSLAGEN (1964:822) FÖRKLARAR LÄNSSTYRELSEN
DET PÅ BIFOGADE KARTA (BILAGA 2) AVGRÄNSADE OMRÅDET SOM
NATURRESERVAT**

Föreskrifter för naturreservatet

För att trygga ändamålet med naturreservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av 8-10

naturvårdslagen och 9-10 §§ naturvårdsförordningen (1976:484) att följande föreskrifter samt bestämmelser om naturvårdsförvaltningen skall gälla för området,

A. Föreskrifter enligt 8 § naturvårdslagen om inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet

Förutom vad som gäller enligt andra författningar är det förbjudet att

1. uppföra helt ny byggnad eller anläggning;
2. anlägga väg eller parkeringsplats;
3. uppföra mast, antenn eller liknande anordning;
4. dra fram mark- eller luftledning;
5. anordna upplag utom tillfälligt sådant för områdets skötsel;
6. uppföra stängsel eller annan hägnad;
7. bedriva någon form av täktverksamhet;
8. gräva, borra, spränga, schakta, tippa eller fylla ut;
9. dika eller dämna;
10. gödsla;
11. använda kemiskt eller biologiskt bekämpningsmedel;
12. framföra motordrivet fordon;
13. jaga annat än älg och rådjur;
14. avverka skog, gallra, röja, upparbeta vindfälle eller utföra beskogningsåtgärd

Punkt A14 skall dock ej utgöra hinder mot att hålla stigar i området framkomliga.

B. Föreskrifter enligt 9 § naturvårdslagen angående markägares och annan sakägares skyldighet att tåla att vissa åtgärder utförs

Markägare och innehavare av särskild rätt till mark i naturreservatet förpliktas tåla under punkt D nedan angivna åtgärder.

C. Föreskrifter enligt 10 naturvårdslagen om vad allmänheten har att iakttaga

Förutom vad som gäller enligt andra författningar är det förbjudet att

1. bryta kvistar eller på annat sätt skada träd och buskar;
2. plocka blommor;
3. tälta annat än på plats som anvisats av naturvårdsförvaltaren;
4. göra upp eld;
5. framföra motordrivet fordon;
6. medföra ej kopplad hund;
7. anbringa skylt, affisch därmed jämförlig anordning;
8. anordna orienteringskontroll.

D. Föreskrifter om naturvårdsförvaltningen

1. Naturreservatet skall utmärkas enligt svensk standard (SIS 03 15 22) och

- naturvårdsverkets anvisningar.
2. Stiftelsen för Västsvenska Fritidsområden skall vara naturvårdsförvaltare Denna skall fortlöpande samråda med berörda markägare och med länsstyrelsen
 3. Syftet med naturvårdsförvaltningen skall vara att bibehålla områdets karaktär av opåverkat vildmarksområde och att därigenom bevara förutsättningarna för ett rikt växt- och djurliv. Området skall hållas tillgängligt för friluftsliv
 4. En skötselplan skall snarast upprättas för naturreservatet Mer omfattande skötselåtgärder är ej aktuella i området, Skogsavverkning och andra skogsvårdsåtgärder skall normalt ej utföras, dock skall skötselplanen ange riktlinjer för hur skador av t ex storm, insektsangrepp och brand skall åtgärdas. Samråd bör därvid ske med skogsvårdsstyrelsen

Med hänsyn till vildmarkskaraktären skall friluftsanordningar utöver enklare strövvstigar och en mindre rastplats i dalgångens nedre del ej utföras, Informationstavlor skall uppsättas på lämpliga platser vid bl a reservatsgränsen liksom vägvisare vid stigförgreningar och liknande,

I särskilda fall kan länsstyrelsen, med stöd av 12 § naturvårdslagen, medge undantag från meddelade bestämmelser.

Enligt 37 och 38 naturvårdslagen gäller bland annat att den som uppsåtligt eller av oaktsamhet bryter mot föreskrift som meddelats enligt 8 eller 10 samma lag kan dömas till böter eller fängelse i högst sex månader och förpliktas ersätta kostnad som föranleds av gärningen.

Har någon vidtagit åtgärd i strid mot meddelad föreskrift, kan länsstyrelsen enligt 39 naturvårdslagen vid vite förelägga honom om att rätta vad olovligen skett. Länsstyrelsen har vidare möjlighet att hos tingsrätten få handräckning för att åstadkomma rättelse.

Besvärshänvisning enligt formulär 2.

Beslut i ärendet har fattats av länsstyrelsens styrelse. I styrelsens beslut har deltagit landshövdingen samt ledamöterna Rolf Agardtsson, Arne Bengtsson, Mauritz Björnberg, lilla Carlsson, Wilhelm Gustafsson, Gunnar Högborn, Gerhard Jansson, Eskil Jinnegård, Gösta Johansson, Ingvar Karlsson, Per-Åke Olsson, S Gunnar Peterson samt suppleanterna Knut Kristiansson och Sven-Alf Oskarsson. I den slutliga handläggningen har deltagit länsrådet Åkerlund, byrådirektören Schafferer, föredragande, länsassessorn Thorsenius, juridiska enheten, byrådirektören Zetterberg, planenheten, byrådirektören Olsson, lantmäterienheten och länsantikvarien Wegraeus,

Göte Fridh

Thorbjörn Schafferer

Bilagor

1. Översiktskarta
2. Beslutskarta
3. Besvärshänvisning

4. Fastighetsförteckning